

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 16. heinäkuuta 2024
(OR. en)

12138/24

ECOFIN 852
UEM 243
SOC 571
EMPL 367

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	16. heinäkuuta 2024
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	11927/24
Asia:	Neuvoston päätelmät makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn mukaisista vuoden 2024 perusteellisista tarkasteluista – Neuvoston päätelmät (16. heinäkuuta 2024)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena neuvoston 4042. istunnossaan 16. heinäkuuta 2024 hyväksymät neuvoston päätelmät makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn mukaisista vuoden 2024 perusteellisista tarkasteluista.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT MAKROTALouden EPÄTASAPAINOA KOSKEVAN
MENETTELYN MUKAISISTA VUODEN 2024 PERUSTEELLISISTA
TARKASTELUISTA

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

1. PANEE MERKILLE, että vuonna 2023 koetun hidastumisen jälkeen EU:n talouskasvun odotetaan kiihtyvän asteittain, joskin epätasaisesti eri jäsenvaltioissa. KOROSTAA, että EU:ssa työllisyys on vahvaa ja reaali-palkat ovat nousussa inflaatiopaineiden vähentyessä energian hintojen laskun vuoksi. PALAUTTAA MIELEEN rahoitusehtojen tiukentumisen kahden viime vuoden aikana ja PANEE MERKILLE luottoehtojen asteittaisen paranemisen. KOROSTAA, että globaaleihin näkymiin liittyy edelleen suurta epävarmuutta ottaen huomioon Venäjän Ukrainaa vastaan parhaillaan käymä hyökkäyssota, Lähi-idän dramaattinen tilanne ja kasvavat geopoliittiset jännitteet, jotka tekevät maailmankaupasta ja energiamarkkinoista alttiita häiriöille siitä huolimatta, että energiaturvallisuuden ja energia-alan häiriönsietokyvyn saavuttamisessa EU:ssa on edistytty.
2. KOROSTAA tässä yhteydessä tiiviin seurannan ja asiaankuuluvien politiikkatoimien merkitystä makrotalouden haavoittuvuuksien korjaamisessa. KATSOO, että vuoden 2024 perusteellisissa tarkasteluissa esitetään korkealaatuinen ja kattava analyysi kunkin tarkasteltavana olevan jäsenvaltion tilanteesta. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE varhaisessa vaiheessa julkaistun komission analyysin makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn mukaisista vuoden 2024 perusteellisista tarkasteluista.
3. KOROSTAA, että kustannus- ja hintakilpailukykyyn kohdistuvat paineet kevenevät kehityskulkujen vaihdellessa jäsenvaltioittain. PANEE MERKILLE sen riskin, että palkkoihin ja yritysten voittoihin liittyvät merkittävät paineet ovat luonteeltaan entistä pitkäkestoisempia ja niiden juurisyy ei ole tuottavuuden kasvu. KEHOTTAÄ toteuttamaan nopeita politiikkatoimia muun muassa markkinoiden toiminnan parantamiseksi, jotta voidaan välttää kilpailukyvyn heikkenemistä ja vauhdittaa tuottavuuden kasvua.
4. TOTEAA, että vaihtotase vahvistui energian hintojen laskun myötä, mutta vaihtotaseen alijäämä on edelleen suuri. PANEE MERKILLE, että joissakin jäsenvaltioissa on edelleen suuria vaihtotaseen ylijäämiä, ja tällä on mahdollisesti rajatylittävää merkitystä.

5. TOTEAA, että suurin osa negatiivisista ulkomaisista nettovarallisuusasemista kehittyi edelleen parempaan suuntaan vuonna 2023. TOTEAA, että BKT:n nimelliskasvun hidastuminen ja suurten ulkoisten lainanottotarpeiden jatkuminen voivat edelleen haitata ulkomaisten nettovarallisuusasemien kohenemista joissakin jäsenvaltioissa.
6. PANEE MERKILLE, että asuntojen hinnat ovat joissakin jäsenvaltioissa maltillistuneet tai laskeneet, mikä on vähentänyt yliarvostusta asuntomarkkinoilla. TOTEAA, että samaan aikaan asuntojen hinnat nousivat edelleen voimakkaasti muutamissa muissa jäsenvaltioissa. OTTAA HUOMIOON, että rahoitusehtojen sinnikäs tiukkuus todennäköisesti hillitsee kysyntää ja hintoja.
7. TOTEAA, että suureen julkiseen, yksityiseen ja ulkoiseen velkaan liittyvät pitkäaikaiset epätasapainot ovat laskeneet useissa jäsenvaltioissa. TOTEAA, että korkeat korot edellyttävät asianmukaista seuranta julkiseen talouteen kohdistuvien vaikutusten osalta, kun julkisen talouden velkasuhde on korkea, mitä pahentavat potentiaalisen kasvun hidastuminen, väestön ikääntyminen ja talousnäkyymiin kohdistuva maailmanlaajuinen epävarmuus. ON YHTÄ MIELTÄ siitä, että potentiaalisen talouskasvun vahvistamisen, myös toteuttamalla tehokkaasti rakenneuudistuksia muun muassa osana elpymis- ja palautumissuunnitelmia, sekä uudistetun talouden ohjausjärjestelmän tehokkaan soveltamisen olisi tuettava velan vähentämistä keskipitkällä aikavälillä.
8. KOROSTAA, että pankkiala on pysynyt häiriönsietokykyisenä, ja PANEE MERKILLE, että pankkien lisääntynyt kannattavuus on auttanut vahvistamaan niiden vakavaraisuussuhteita entisestään. KOROSTAA, että järjestämättömien lainojen määrä väheni edelleen. PANEE MERKILLE, että makrotalouden vakauden jatkuminen edellyttää jatkuvaa valppautta.

9. KOROSTAA makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn keskeistä merkitystä eurooppalaisessa ohjausjaksossa. PANEE MERKILLE, että asetus (EU) N:o 1176/2011 pysyy muuttumattomana ja että sen keskeisimmät aiheet ovat a) sisäinen epätasapaino, myös yksityisestä ja julkisesta velkaantumisesta, varallisuus- ja rahoitusmarkkinoiden kehityksestä asuntosektori mukaan lukien, yksityisen sektorin luottovirroista sekä työttömyysasteen kehityksestä johtuva epätasapaino; sekä b) ulkoinen epätasapaino, myös jäsenvaltioiden vaihtotaseen rakenteen ja nettosijoitusten määrän sekä reaalisten efektiivisten valuuttakurssien ja vientimarkkinaosuuksien kehityksestä, hinta- ja kustannuskehityksen sekä muun kilpailukyvyn kuin hintakilpailukyvyn muutoksista johtuva epätasapaino, ottaen huomioon tuottavuuden eri osatekijät. TOTEAA, että komissio on yleisesti ottaen soveltanut asiaankuuluvia analyysivälineitä, joita on täydennetty merkittävällä laadullisella analyysillä, ottaen huomioon kunkin talouden erityiset haasteet. ON TYYTYVÄINEN tulevaisuuteen suuntautuvan analyysin kasvavaan merkitykseen ja asiaan liittyvien politiikkojen arviointiin, ottaen huomioon myös epätasapainon vakavuus. KEHOTTA vahvistamaan edelleen menettelyn EU:ta ja euroaluetta koskevaa ulottuvuutta. KOROSTAA, että maiden välisten heijastusvaikutusten arviointi on edelleen erittäin tärkeää.
10. KEHOTTA jatkamaan makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn täytäntöönpanoa ja tekemään kattavan analyysin nykyisistä ja mahdollisista makrotalouden epätasapainoista. PANEE MERKILLE komission selvennyksen makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn ja vakaus- ja kasvusopimuksen rooleista: jos riskit ovat yksinomaan finanssipoliittisia, vakaus- ja kasvusopimusta olisi pidettävä asianmukaisena valvonnan välineenä, mutta jos julkisen talouden riskien lisäksi on olemassa laajempia makrotaloudellisia riskejä, makrotalouden epätasapainoa koskeva menettely pysyy asianmukaisena välineenä vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisen valvonnan täydentämiseksi. KOROSTAA tarvetta varmistaa yhteisymmärrys epätasapainojen arviointiin ja luokitteluun sovellettavasta lähestymistavasta, ja KOROSTAA avoimuuden ja vuoropuhelun merkitystä epätasapainoja arvioitaessa.

11. PANEE MERKILLE, että makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn puitteissa Ranskalla, Portugalilla ja Espanjalla ei enää ole epätasapainoja. TOTEAA, että Ranskassa politiikkatoimet ovat auttaneet kilpailukykyyn ja alhaiseen tuottavuuden kasvuun liittyvien haavoittuvuuksien vähentämisessä. TOETAA, että politiikkatoimia on jatkettava, vaikka suureen julkiseen velkaan liittyviä haavoittuvuuksia on edelleen ja niiden seuranta jatkuu tarkistetun EU:n talouden ohjausjärjestelmän puitteissa. TOTEAA, että Portugali on onnistunut vähentämään merkittävästi haavoittuvuuksia liittyen suureen yksityiseen, julkiseen ja ulkoiseen velkaan, jonka odotetaan vähenevän edelleen. KOROSTAA, että Espanja on edistynyt merkittävästi suureen yksityiseen ja ulkoiseen velkaan liittyvien haavoittuvuuksien vähentämisessä ja että julkinen velka on vähentynyt.
12. PANEE MERKILLE, että Slovakiassa on epätasapainoja. TOTEAA, että joistakin viimeaikaisista parannuksista huolimatta kustannuskilpailukykyyn, ulkoiseen tasapainoon, asuntomarkkinoihin ja kotitalouksien velkaan liittyviä haavoittuvuuksia on edelleen, mikä edellyttää lisätoimia.
13. PANEE MERKILLE, että Alankomaissa, Kyproksessa, Ruotsissa, Saksassa ja Unkarissa on edelleen epätasapainoja.
14. PANEE MERKILLE, että Kreikassa ja Italiassa on epätasapainoja, kun vuonna 2023 niillä todettiin olevan liiallisia epätasapainoja. TOTEAA, että Kreikassa suureen julkiseen velkaan ja järjestämättömien lainojen suureen määrään liittyvät haavoittuvuudet ovat edelleen merkityksellisiä työttömyyden ollessa suurta, mutta ne ovat vähentyneet huomattavasti ja niiden odotetaan vähenevän edelleen. Ulkoinen rahoitusasema on kuitenkin edelleen heikko. TOTEAA, että Italian suureen julkiseen velkaan ja heikkoon tuottavuuden kasvuun liittyviä haavoittuvuuksia on edelleen tilanteessa, jossa työmarkkinoilla on epävakautta ja rahoituslalla on joitakin jäljellä olevia heikkouksia, millä on rajat ylittävää merkitystä. TOTEAA, että politiikoilla, myös elpymis- ja palautumissuunnitelmien mukaisilla toimilla, on tärkeä rooli haavoittuvuuksien korjaamisessa.

15. PANEE MERKILLE, että Romaniassa on liiallisia epätasapainoja, kun vuonna 2023 havaittiin epätasapainoja. PANEE MERKILLE, että Romaniassa maksutaseeseen liittyvät haavoittuvuudet, jotka liittyivät pääasiassa suuriin ja kasvaviin julkisen talouden alijäämiin, vähenivät viime vuonna mutta ovat edelleen olemassa. Samalla merkittävät hinta- ja kustannuspaineet ovat lisääntyneet ja politiikkatoimet ovat olleet riittämättömiä.
16. KEHOTTA soveltamaan makrotalouden epätasapainoa koskevaa menettelyä täysimääräisesti ja käynnistämään tarvittaessa liiallista epätasapainoa koskevan menettelyn. KOROSTAA, että on tärkeää toteuttaa ripeitä ja jatkuvia politiikkatoimia makrotalouden epätasapainojen korjaamiseksi, myös elpymis- ja palautumistukivälineen ja eurooppalaisen ohjausjakson maakohtaisten suositusten täytäntöönpanon yhteydessä. KOROSTAA, että todettujen makrotalouden epätasapainojen ja maakohtaisten suositusten välillä on oltava vahva ja selkeä yhteys.
-